

ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

นางสาวฐาปณี กกฝ่าย*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำนวน 150 คน ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 45 ข้อ 5 ด้าน สถิติที่ใช้ในวิจัยได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าที (Independent Simple t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเช่นกัน ผลการเปรียบเทียบผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีการต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกันในทุกด้าน ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีการต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความพึงพอใจโดยภาพรวมมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกันในทุกด้าน

คำสำคัญ

ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานวิชาการ

*นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญที่จะช่วยให้คนมีความรู้ความสามารถ ที่จะปรับตัวให้เข้าอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข มีการปรับปรุงพัฒนาสังคม ให้เป็นสังคมที่น่าอยู่ นำอาศัยซึ่งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดความมุ่งหมายของการศึกษาไว้ว่า "เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข" การศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้นั้น สิ่งที่สำคัญคือการพัฒนาคุณภาพของประชาชน และประชาชนจะมีคุณภาพเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับความสำคัญของการจัดการศึกษาเพราะการศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องและสำคัญยิ่งที่ทำให้มนุษย์สามารถนำเอาความรู้ที่ไปเกื้อหนุนต่อการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความเป็นไปเปลี่ยนแปลงในทุกๆด้านของสังคมปัจจุบันในยุคโลกาภิวัตน์การศึกษาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ และมีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการมีบทบาทชัดเจนในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และสร้างประโยชน์แก่สังคมไทยมาโดยตลอดเป็นเวลานาน ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการบริหารสถานศึกษาจะเป็นผู้กำหนดนโยบาย กำหนดจุดมุ่งหมายวางแผน ตลอดจน วิธิตำเนินงานโรงเรียน เพื่อให้การบริหารโรงเรียน บรรลุผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายของรัฐบาลที่กำหนดไว้ และผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และบังเกิดประสิทธิผลทางการศึกษาให้สูงขึ้น (อรณพ วินะวัฒน์ 2549, หน้า 4) หากกล่าวถึงเรื่องความเป็นครู ผู้บริหารเป็นบุคคลหนึ่งที่จะต้องมีความเกี่ยวพันกับการเรียนการสอนในโรงเรียน และเป็นที่คาดหวังของคนทั่วไปว่า ผู้บริหารที่ดีก็ย่อมต้องเป็นครูที่ดีด้วย การบริหารสถานศึกษาตามบทบาทภาระหน้าที่ และงานของผู้บริหารสถานศึกษานั้น งานวิชาการถือว่าเป็นงานหลักที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของผู้เรียน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ส่วนงานอื่น ๆ ถือว่าเป็นงานที่สำคัญรองลงมาและเป็นงานสนับสนุน ผู้บริหารสถานศึกษาควรยึดเอางานวิชาการเป็นหลักในการบริหารและมีความเป็นผู้นำทางวิชาการที่จะนำโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จ

การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญต่อการบริหารโรงเรียนเป็นอย่างมาก ครูส่วนมากมีความต้องการที่จะให้ผู้บริหารโรงเรียนเอาใจใส่ต่อการบริหารวิชาการ ต้องการให้ผู้บริหารเอาใจใส่

ต่อการบริหารวิชาการ การร่วมแก้ไขปัญหางานวิชาการ การนิเทศการสอนของครู รวมทั้งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานวิชาการของครูและผู้บริหารต้องพยายามหาแนวทางในการพัฒนางานวิชาการให้มีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น จากความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ถ้าผู้บริหารสามารถที่จะบริหารงานที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลต่อการพัฒนา โรงเรียน นักเรียน ให้บรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา นอกจากนี้แล้วผู้ที่มีส่วนสำคัญในการดำเนินงานวิชาการให้เป็นไปตามเป้าหมายการศึกษาของชาติ ก็คือ ครู ซึ่งเป็นผู้ที่จะต้องนำนโยบายมาปฏิบัติโดยตรง เป็นผู้ที่เห็นถึงความสามารถของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารมากที่สุด

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัย ตลอดจนทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และเห็นคุณค่าของการบริหารวิชาการดังกล่าว ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปนำเสนอต่อผู้บริหารเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานวิชาการ และเป็นประโยชน์ต่อการยกแนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการด้านการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพให้มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามสถานภาพ

ขอบเขตการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 150 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 108 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ จำแนกเป็น เพศชาย และเพศหญิง และ ประสิทธิภาพในการทำงานแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) น้อยกว่า 10 ปี 2) 10 - 20 ปี และ 3) ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

ทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศ การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน

วิธีการดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเอง โดยผ่านการหาค่าความ เชื่อมั่นของแบบสอบถามแล้ว ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศและประสบการณ์การทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น 5 ด้าน จำนวน 45 ข้อ ประกอบด้วย

ด้านที่ 1 ด้านบริหารจัดการเรียนรู้	จำนวน	8	ข้อ
ด้านที่ 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	จำนวน	10	ข้อ
ด้านที่ 3 ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา	จำนวน	10	ข้อ
ด้านที่ 4 ด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้	จำนวน	9	ข้อ
ด้านที่ 5 ด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอน	จำนวน	8	ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Best & Kahn,1993,p.247) โดยกำหนดระดับความมากน้อยของความพึงพอใจของ บุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

5	หมายถึงมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึงมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึงมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึงมีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึงมีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย โดยเทียบกับเกณฑ์การแปลค่าของคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ (อ้างถึง สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ และคณะ, 2557 หน้า, 312)

คะแนนเฉลี่ย

การแปลความหมาย

4.50 – 5.00	ความพึงพอใจ อยู่ในระดับ มากที่สุด
3.50 – 4.49	ความพึงพอใจ อยู่ในระดับ มาก
2.50 – 3.49	ความพึงพอใจ อยู่ในระดับ ปานกลาง
1.50 – 2.49	ความพึงพอใจ อยู่ในระดับ น้อย
1.00 – 1.49	ความพึงพอใจ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม คำถามเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาและปรับปรุงโดยมีลำดับขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารงานวิชาการ

2. สร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเรื่องที่จะศึกษา โดยศึกษาปรับปรุงเครื่องมือจากการศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารงานวิชาการ โดยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 45 ข้อ แล้วนำข้อคำถามที่ผู้วิจัยพัฒนาไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านตรวจสอบ

3. นำเสนอแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วมาทดลองใช้ (Try-out) กับครูผู้สอนที่ไม่ใช่ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบเป็นรายข้อ(r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธี โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp.202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ซึ่งครบถ้วนและสมบูรณ์ทุกฉบับ จำนวน 108 ชุด

2. นำแบบสอบถามที่มีข้อความสมบูรณ์มาจัดระเบียบข้อมูลลงรหัส

3. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และระดับประสบการณ์การทำงาน เกี่ยวกับความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อ รายด้าน และโดยภาพรวมแล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยายและแปลความหมายของค่าเฉลี่ย

5. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ตามเพศ วิเคราะห์โดยใช้การทดสอบค่าที (Independent Simple t-test)

6. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ตามประสบการณ์การทำงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance)

7. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะสำหรับผู้ทำวิจัยนำมาจัดกลุ่มของคำตอบแล้วเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มีรายละเอียดดังนี้

1. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)
2. การหาค่าสถานภาพส่วนบุคคล ใช้ความถี่ ร้อยละ
3. การวิเคราะห์ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยใช้สถิติคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
4. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำแนกเพศและระดับประสบการณ์การทำงาน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) เมื่อเปรียบเทียบเพียง 2 ตัว แต่ถ้าเปรียบเทียบตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัวใช้ One-way Analysis of Variance ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะนำค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อไปทำการทดสอบโดยวิธีเชฟเฟ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจในด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนมากที่สุด รองลงมาคือด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ด้านบริหารจัดการเรียนรู้ และด้านที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุดคือด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2. ผลการเปรียบเทียบ ความพึงพอใจของครูที่มีการต่อบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจของครูที่มีการต่อบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกันในทุกด้าน

3. ผลการเปรียบเทียบ ความพึงพอใจของครูที่มีการต่อบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจของครูที่มีการต่อบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้

3.1 ด้านที่ 1 ด้านบริหารจัดการเรียนรู้ไม่มีความแตกต่างกัน โดยที่เพศชายมีความพึงพอใจสูงกว่าเพศหญิง

3.2 ด้านที่ 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน โดยที่เพศชายมีความพึงพอใจสูงกว่าเพศหญิง

3.3 ด้านที่ 3 ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน โดยที่เพศชายมีความพึงพอใจสูงกว่าเพศหญิง

3.4 ด้านที่ 4 ด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน โดยที่เพศชายมีความพึงพอใจสูงกว่าเพศหญิง

3.5 ด้านที่ 5 ด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ไม่แตกต่างกัน โดยที่เพศชายมีความพึงพอใจสูงกว่าเพศหญิง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีการต่อบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร พบว่า ประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การแสดงความพึงพอใจของครูที่มีการต่อบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นในด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านบริหารจัดการการเรียนรู้ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อาจเนื่องมาจากมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาได้กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ต้องปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน โดยจะปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษา ตัดสินใจปฏิบัติการกิจกรรมต่างๆ โดยมุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานให้เกิดผลจริง รวมทั้งพัฒนาและใช้นวัตกรรมจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเพียรพันธุ์ กิจพาณิชย์เจริญ (2552 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษางานวิจัย เรื่อง สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งอภิปรายในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านบริหารจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมและรายข้อ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แสดงว่าการจัดการเรียนรู้เป็นภารกิจหลักของผู้บริหาร ผู้บริหารส่วนใหญ่จึงให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมุ่งที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนซึ่งเป็นผลผลิตของโรงเรียนและส่งผลต่อความเชื่อมั่นและศรัทธาของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยแนวคิดของสอดคล้องกับงานวิจัยงานวิจัยของ ประเสริฐ พิกสะอาด (2554, หน้า 74) ได้ศึกษาและทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต2 ผลการศึกษาพบว่า ระดับความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต2 อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ งานวิจัยงานวิจัยของจินดา ทรัพย์เมฆ (2549, บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุภาพ วาทีทอง (2551, บทคัดย่อ) ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการ

บริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตคันนายาว กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่าง ๆ กัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตคันนายาวกรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

ด้านที่ 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แสดงว่าหลักสูตรเป็นหัวใจของการศึกษา เป็นเครื่องบ่งชี้ว่าเยาวชนไทยในอนาคตควรเป็นพลเมืองอย่างไรที่สังคมไทยต้องการ และสามารถดำเนินชีวิตของตนได้อย่างมีความสุข แม้ว่าหลักสูตรจะสร้างขึ้นอย่างดีเลิศและเหมาะสมเพียงใดก็ตามหลักสูตรนั้น ไม่มีการนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพก็ยากที่การใช้หลักสูตรจะบรรลุเป้าหมาย ผู้บริหารโรงเรียนจึงจำเป็นต้องมีความสามารถในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายขั้นตอนและบทบาทของผู้บริหารในการบริหารหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2556, 42-49) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า การบริหารหลักสูตรเป็นตัวกำกับงานของวิชาการ แม้ว่าหลักสูตรปัจจุบันจะใช้หลักสูตรระดับชาติที่เป็นแบบเดียวกันก็ตาม แต่ความสามารถในการนำหลักสูตรไปใช้ในแต่ละสถานศึกษาจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่างในสถานศึกษา

ด้านที่ 3 ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แสดงว่าการนิเทศเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเพื่อพัฒนางานในหน้าที่รับผิดชอบถือเป็นการพัฒนานุเคราะห์รูปแบบหนึ่งที่สามารถรวดเร็วกว่า โดยเฉพาะการนิเทศภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับ ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2553, 182) ที่กล่าวถึงเงื่อนไขที่จะทำให้การจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ นั้น ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญแก่งานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน โดยถือว่างานนิเทศการศึกษาเป็นงานที่โรงเรียนจะต้องปฏิบัติเพื่อช่วยให้บุคลากรของโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานและเป็นการเสริมสร้างกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานอีกด้วย และสอดคล้องกับกรมวิชาการ (2546, หน้า 27) ได้เสนอแนะตัวชี้วัดสภาพความสำเร็จในการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา คือ มีคณะกรรมการนิเทศในสถานศึกษามีแผนงานโครงการนิเทศ กำกับ ติดตาม ในสถานศึกษา มีเอกสารหลักฐานการดำเนินงานบริหารจัดการหลักสูตรที่เป็นปัจจุบัน มีรายงานการนิเทศ ปรากฏเป็นหลักฐานมีระบบกำกับ ติดตาม และประเมินผล นอกจากนั้นสอดคล้องกับแนวคิดของชาลี มณีศรี (2542, หน้า 19) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง ความพยายามอย่างหนึ่งในหลายๆ อย่างที่จะช่วยส่งเสริมให้การศึกษาที่มีคุณภาพทั้งด้านการเรียนและการสอน

ด้านที่ 4 ด้านการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมและรายชื่อ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แสดงว่าการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ทำให้ครูผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกับสื่อการเรียนการสอน รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย สอดคล้องกับแนวคิดของ พิชัย แก้วสุวรรณ(2548, 35) ได้ให้แนวคิด ว่า บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนนั้น ผู้บริหารจะต้องกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน โดยจะเป็นผู้สนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในด้านอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก มีการกระตุ้น กำกับ ติดตาม ให้ความช่วยเหลือ และส่งเสริมบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มครูอาจารย์ในโรงเรียน

ด้านที่ 5 ด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน โดยภาพรวมและรายชื่อ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แสดงว่าการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องทำ เพื่อจะได้ทราบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในครั้งนั้นๆ ประสบผลสำเร็จเพียงใด การวัดผลและประเมินผลถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน สถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาจะต้องทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดผลและประเมินผล การเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกันและเป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรศักดิ์ ทิพย์วงษ์ทอง(2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูผู้สอนต่อการบริหารงานของวิชาการของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดระยอง ใน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านปรัชญา นโยบาย และจุดประสงค์ของโรงเรียน ด้านงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน ด้านงานการสอนและการจัดการเรียนการสอน ด้านงานกิจกรรมเสริมหลักสูตร และกิจกรรมห้องสมุด ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านงานนิเทศและพัฒนาครู ด้านงานวัดผลและประเมินผล พบว่า โดยรวมและรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านงานสื่อการเรียนการสอนและกิจกรรมห้องสมุด ด้านงานนิเทศการศึกษาและพัฒนาครูอยู่ในระดับปานกลาง

2. จากผลการเปรียบเทียบ การศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีการต่อบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ความพึงพอใจของครูที่มีการต่อบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 โดยครูเพศชายมีความพึงพอใจมากกว่าครูเพศหญิง อาจสืบเนื่องมาจากครูไม่ว่าจะเป็น เพศหญิงหรือเพศชายมีสิทธิเสรีภาพและโอกาสในการแสวงหาความรู้เท่าเทียมกัน มีความรู้ความ เข้าใจในบทบาทหน้าที่และการมีภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนของตนเอง จึงส่งผลให้ครูที่มีเพศ ต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนได้เท่าเทียมกัน สอดคล้องกับ งานวิจัยของนางลักขณ์ มณีสาว (2546) ได้วิจัยหาระดับและสิ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจและไม่พึง พอใจในการปฏิบัติงานของครูและหาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเหล่านี้กับอายุเพศ การศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับชั้นที่สอนและตำแหน่งหน้าที่โดยศึกษาจากกลุ่ม ตัวอย่างครู 373 คน โดยวิธีที่ให้ครูบอกถึงสิ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจและไม่พึงพอใจจาก ผลการวิจัย พบว่า สิ่งที่ทำให้ครูเกิดความพึงพอใจสูงสุด 4 ประการแรก คือ ความรู้สึกที่ได้รับ ความสำเร็จในการทำงาน ลักษณะของงานที่ทำ ความสัมพันธ์อันดีกับผู้บังคับบัญชาและความ รับผิดชอบ ส่วนสิ่งที่ทำให้ครูเกิดความไม่พึงพอใจ ได้แก่ นโยบายและการบริหาร สภาพการทำงาน และผลงานที่มีผลกระทบต่อชีวิตส่วนตัวของครู สำหรับเพศและตำแหน่งหน้าที่การงาน มี ความสัมพันธ์กับสิ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลการเปรียบเทียบ การศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีการต่อบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันในทุกด้าน อาจสืบเนื่องมาจากครูไม่ว่าช่วงอายุไหนก็มีความรู้ความเข้าใจใน บทบาทของการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนเป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัย ของสุกิจ โพธิ์ศิริกุล (2555 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษางานวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อการ บริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง ผล จากการวิจัยพบว่า 1. ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยองอยู่ในระดับมาก 2. ความพึงพอใจระหว่างครูชาย กับครูหญิงต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดระยองไม่แตกต่างกัน 3. ความพึงพอใจระหว่างครูที่มีประสบการณ์การทำงานมากกับครูที่มี ประสบการณ์การทำงานน้อยต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดระยอง แตกต่างกัน 4. ความพึงพอใจระหว่างครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี กับครูที่มีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต2ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีการต่อบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ดังนั้นการศึกษาถึงปัจจัยหรือองค์ประกอบของความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของครู และควรมีการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์กับบทบาทหน้าที่การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนด้วย ควรศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น นักเรียน ผู้ปกครอง หรือศิษย์เก่า เป็นต้น และควรศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ในด้านอื่น ๆ เช่น ด้านการบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล หรือการบริหารงานทั่วไป เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- จินดา ทรัพย์เมฆ. (2549). ความพึงพอใจของครูในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ชารี มณีศรี. (2542). การนิเทศการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ.
- นงลักษณ์ มณีสาว. (2546). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- ประเสริฐ พิทักษอด. (2554). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2545). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พิชัย แก้วสุวรรณ. (2548). บทบาทของผู้บริหารงานโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

พรศักดิ์ ทิพย์วงษ์ทอง. (2546). การศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูผู้สอนต่อการบริหารงาน

วิชาการของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ระยอง: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี. ถ่ายเอกสาร.

ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ. (2551). รูปแบบเครือข่ายการเรียนรู้ทางการบริหารการศึกษา สำหรับบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารวิชาการบริหารการศึกษา มศว., 5(10): 17-33.

เพียรพันธุ์ กิจพาณิชย์เจริญ. (2552). สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุกิจ โพธิ์ศิริกุล. (2553). การพัฒนาตัวบ่งชี้ทักษะในการดำเนินชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

อนุภาพ วาทีทอง. (2551). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตคันนายาวกรุงเทพ ฯ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.